

Centrālā statistikas pārvalde

gada pārskats 2024

gada pārskats
2024

Priekšvārds

Foto Aivars Liepiņš, Dienas mediji

Godātais lasītāj!

2024. gads Centrālajai statistikas pārvaldei bijis attīstības un pārmaiņu gads. Esam stiprinājuši CSP kā uzticamu datu avotu un inovāciju līderi valsts pārvaldē, vienlaikus sekmīgi īstenojot Eiropas un nacionālā līmeņa statistikas uzdevumus.

Aizvadītajā gadā būtiski pavirzījāmies uz priekšu **datu apstrādes modernizācijā** – ieviesām mākslīgā intelekta un mašīnmācīšanās risinājumus, automatizējām procesus un paplašinājām jaunu datu avotu izmantošanu. Šie soļi ļauj nodrošināt kvalitatīvāku, ātrāk pieejamu un lietotājiem ērtāku statistiku.

Esam pilnveidojuši iestādes struktūru, lai stiprinātu **datu un pakalpojumu pārvaldību**, veicinātu **inovācijas tehnoloģiju jomā** un nodrošinātu **atklātāku, uz lietotājiem vērstu komunikāciju**.

Lepojamies ar **jaunu statistikas rādītāju publicēšanu** saskaņā ar Eiropas uzņēmējdarbības statistikas regulu, **ar reģionālo klimata rādītāju** aprēķināšanu, kas sniedz ieguldījumu klimata politikas plānošanā. Ar šiem sasniegumiem turpinām stiprināt Latvijas statistikas integrāciju Eiropas datu telpā.

Šie panākumi ir mūsu cilvēku – profesionālu, atbildīgu un radošu darbinieku – kopīgs sasniegums. Esam stipra komanda, kas spēj pielāgoties, mācīties un radīt risinājumus, kas palīdz valstij attīstīties.

Ar optimismu raugāmies nākotnē – turpināsim paplašināt mākslīgā intelekta un digitālo tehnoloģiju izmantošanu, pilnveidot datu pārvaldību un stiprināt sadarbību ar valsts un starptautiskajiem partneriem, mazinot administratīvo slogu datu sniedzējiem. Mūsu mērķis paliek nemainīgs – nodrošināt sabiedrībai uzticamu, kvalitatīvu un uz inovācijām balstītu statistiku.

Raimonds Lapīņš
Centrālās statistikas pārvaldes
priekšnieks

SATURS, SAĪSINĀJUMI, MISIJA

Saturs

PRIEKŠVārds	3
Satura rādītājs	5
Saīsinājumi	7
Pamatinformācija par Centrālo statistikas pārvaldi	8
Finanšu resursi un rezultatīvie rādītāji	10
Statistikas dimensijas	18
Starptautiskā sadarbība	22
Personāls	28
Komunikācija ar sabiedrību	33
Nākamajā gadā plānotie pasākumi	36

Saīsinājumi un apzīmējumi

ANO	Apvienoto Nāciju Organizācija
ANO EEK	Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisija
CAWI	satorizētā personu interneta aptauja (<i>Computer Assisted Web Interviewing</i>)
CSP	Centrālā statistikas pārvalde
EM	Ekonomikas ministrija
ES	Eiropas Savienība
EUS Regula	Eiropas Parlamenta un Padomes Regula par Eiropas uzņēmējdarbības statistiku
EU SILC	Eiropas Savienības statistika par ienākumiem un dzīves apstākļiem (<i>European Union Statistics on Income and Living Conditions</i>)
Eurostat	Eiropas Savienības Statistikas birojs
IAM	Ilgspējīgas attīstības mērķi (<i>Sustainable Development Goals – SDG</i>)
IKP	Iekšzemes kopprodukts
NACE	Saimnieciskās darbības statistiskā klasifikācija (<i>Nomenclature statistique des Activités économiques dans la Communauté Européenne</i>)
OECD	Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (<i>Organisation for Economic Co-operation and Development</i>)
SAIO Regula	Eiropas Parlamenta un Padomes Regula par lauksaimniecības resursiem un ražošanu
SEG	siltumnīcefekta gāzes
SIA	sabiedrība ar ierobežotu atbildību
SQL	strukturētā pieprasījumu valoda (<i>Structured Query Language</i>)
SLSR	Statistisko lauku saimniecību reģistrs

Pamatinformācija par Centrālo statistikas pārvaldi

Iestādes juridiskais statuss

Centrālā statistikas pārvalde (CSP) ir tiešās pārvaldes iestāde, kas darbojas Ekonomikas ministrijas (EM) pārraudzībā. Ar Statistikas likumu CSP ir noteikta kā oficiālās statistikas sistēmas vadošā iestāde, un tā īsteno funkcionālo padotību attiecībā uz citām statistikas iestādēm oficiālās statistikas nodrošināšanas jomā.

Iestādes misija, vīzija un vērtības

Misija

Uzticamu statistisko datu sagatavošana sabiedrības sociāli ekonomisko procesu izzināšanai un nākotnes lēmumu pieņemšanai.

Vīzija

Vīzija – moderna statistikas iestāde, kas ir līdere valstī inovatīvu metožu lietojumā statistikas nodrošināšanā.

Nosakot pamatprincipus, uz kuriem iestāde balsta savu rīcību, CSP ir izvirzījusi šādas **vērtības**:

neatkarība

CSP patstāvīgi, neatkarīgi, vienlīdzīgi un taisnīgi īsteno funkciju izpildi.

profesionalitāte

CSP nepārtraukti pilnveido savas zināšanas, ievieš jaunas un inovatīvas tehnoloģijas un metodoloģijas aktuālu statistikas datu sagatavošanai. CSP meklē un izmanto jaunus datu avotus, uzdrošinās eksperimentēt.

atvērtība

CSP savā komunikācijā ir atvērta, tā izzina, skaidro un uzklausā lietotāju vajadzības. CSP piedalās un organizē publiskās debates statistikas ražošanas jomā nacionālā un starptautiskā līmenī.

Pamatinformācija par Centrālo statistikas pārvaldi

CSP efektīvi un ciešpilni sadarbojas. Ciena klientu un kolēģu viedokli, darbu un laiku. CSP ir saliedēta un kopīgos mērķos balstīta komanda.

sadarbība

Pārskata periodā noteiktās stratēģiskās prioritātes un mērķi

Lai nodrošinātu virzību uz vīzijas sasniegšanu, CSP ir izvirzītas 3 prioritātes un iestādes darbības sekmēšanai noteikti 13 mērķi:

Stratēģiskās prioritātes

Stratēģiskie mērķi

CSP – statistikas izaugsmes un inovāciju radīšanas potenciāla veicinātāja

- Efektivizēt statistikas nodrošināšanas procesu
- Attīstīt datu avotu lietojuma iespējas
- Sekmēt pastāvīgu dialogu ar datu sniedzējiem un datu īpašniekiem
- Veicināt plašāku statistikas datu pieejamību un atkalizmantošanu
- Attīstīt komunikāciju par CSP datu apstrādes līdera lomu
- Stiprināt un attīstīt valsts oficiālās statistikas sistēmu

Moderno tehnoloģiju plašāka un jēgpilna izmantošana statistikas ražošanas nodrošināšanā

- Veidot uzticamus risinājumus datu vākšanas, apstrādes, analīzes un izplatīšanas attīstībai
- Efektivizēt informācijas pārvaldību un darba procesus ražojošo departamentu procesu orientētu organizācijas struktūru izveidei
- Veicināt administratīvo datu izmantošanas un aprites attīstību

Personāla izaugsmes un iesaistes veicināšana

- Izveidot iesaistošu un izaugsmi veicinošu vidi cilvēkresursu optimālai un efektīvai izmantošanai
- Paaugstināt darbinieku kompetenču līmeni, veicinot viņu prasmju un zināšanu pilnveidi
- Attīstīt iestādes biznesa kultūru
- Veicināt “zaļo domāšanu”

FINANŠU RESURSI UN REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI

Finanšu resursi un rezultatīvie rādītāji

CSP īstenotās budžeta programmas

Budžeta programmu struktūra veidota atbilstoši likumam "Par valsts budžetu 2024. gadam un budžeta ietvaru 2024., 2025. un 2026. gadam". CSP budžetu veido šādas budžeta programmas (apakšprogrammas):

Programma (apakšprogramma)	Nosaukums
24.00.00	Statistiskās informācijas nodrošināšana
20.00.00	Būvniecība
63.00.00	Eiropas Sociālā fonda Plus (ESF+) projektu un pasākumu īstenošana (2021–2027)
67.00.00 programma (67.06.00 apakšprogramma)	Eiropas kopienas iniciatīvas projektu un pasākumu īstenošana (apakšprogramma "Eiropas kopienas iniciatīvas projekti")
70.06.00	Latvijas pārstāvju ceļa izdevumu kompensācija, dodoties uz Eiropas Savienības Padomes darba grupu sanāksmēm un Padomes sanāksmēm
97.00.00	Nozaru vadība un politikas plānošana

2024. gadā minēto budžeta programmu ietvaros CSP galvenās aktivitātes bija saistītas ar stratēģisko mērķu, apstiprināto prioritāšu un veicamo uzdevumu izpildi, nodrošinot statistiskās informācijas lietotājus ar neatkarīgu augstas kvalitātes oficiālo statistiku.

CSP budžets

2024. gadā ieņēmumi no maksas pakalpojumiem bija 164 480 eiro, kas, salīdzinot ar 2023. gadu, ir samazinājušies par 27 160 eiro jeb 14,2 %. 2023. gadā ieņēmumu palielinājumu veidoja noslēgtais līgums par Latvijas mājāsaimniecību finanšu un patēriņa aptaujas veikšanu, kura ietvaros lielākā līguma summas samaksas daļa tika veikta 2023. gadā.

Finanšu resursi un darbības rādītāji

2024. gadā dotācija no vispārējiem ieņēmumiem bija 15 442 798 *euro*, kas, salīdzinot ar 2023. gadu, ir palielinājusies par 2 221 999 *euro*. Lielākās izmaiņas veido 24.00.00 programmā "Statistiskās informācijas nodrošināšana" piešķirtais finansējums CSP administratīvās kapacitātes paaugstināšanai, lai nodrošinātu Latvijas Nacionālajā Enerģētikas un klimata plānā 2021.–2030. gadam mērķu progresa sasniegšanas izmērīšanu, kā arī finansējums Centrālajai statistikas pārvaldei regulu prasību izpildei un Valsts pārvaldes kapacitātes stiprināšanai, nodrošinot stratēģiski svarīgo amata grupu atlīdzību, un uzlabotai cilvēkkapitāla un nodarbinātības pārvaldībai Latvijā.

CSP kopējie budžeta izdevumi 2024. gadā bija 15 616 610 eiro, kas, salīdzinot ar 2023. gadu, ir palielinājušies par 2 185 336 eiro jeb 16,2 %.

Nr.p.k	Finansiālie rādītāji	2023. gadā faktiski	2024. gadā	
			plānots	faktiski
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	13 469 848	15 180 825	15 634 248
1.1	dotācijas	13 220 799	14 969 263	15 442 798
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	191 640	211 562	164 480
1.3.	transferti	57 410		26 970
2.	Izdevumi (kopā)	14 025 545	15 180 825	15 616 610
2.1	uzturēšanās izdevumi (kopā)	13 139 999	14 295 279	14 731 076
2.1.1.	kārtējie izdevumi	13 111 499	14 295 279	14 698 793
2.1.2.	uzturēšanas izdevumu transferti	28 500		32 283
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	885 546	885 546	885 534

Rezultatīvie rādītāji

CSP darbības stratēģijā 2023.–2029. gadam budžeta programmu un apakšprogrammu ietvaros plānotie darbības rezultāti ir sasniegti, ko raksturo tabulā norādītie rezultatīvie rādītāji.

Rezultatīvie rādītāji	2023. gadā faktiski	2024. gadā	
		plānots	faktiski
Statistikas izaugsmes un inovāciju radīšanas potenciāla veicināšana			
Partnerības ar respondentiem ietvaros organizētas statistikas ražošanas attīstības veicināšanas aktivitātes (skaits)	3	3	4
Attīstītas statistikas ražošanā izmantojamās inovatīvas metodes (skaits)	-	1	1
Uzņēmumu statistikas pārskatu vidējais atbildētības līmenis (%)	92	90	90
Ar nozīmīgākajiem administratīvo datu turētājiem noslēgtie/aktualizētie sadarbības līgumi (skaits)	6	2	8
Aprēķināti ražotāju cenu kopindeksi datu apstrādes sistēmā (skaits)	5	5	5
Izpētīti jauni administratīvo un privāto datu avoti statistikas sagatavošanai (skaits)	1	1	1
Informatīvi pasākumi par inovatīvu datu apstrādes metožu un jaunu datu avotu izmantošanu statistikas sagatavošanā (skaits)	4	3	3
Tēmas, par kurām sagatavota detalizēta teritoriālā statistika (režģa dati, ciemi, blīvi apdzīvotas teritorijas, pilsētu apkaimes, pagastu detalizācijā) (skaits)	2	2	3
Inovatīvi statistikas produkti (skaits)	1	1	1
Oficiālās statistikas iestāžu sagatavotā statistika publicēta oficiālās statistikas portālā, standartizētā un mašīnlasāmā formātā, nodrošinot datu interpretācijai nepieciešamus aprakstošus metadatus (%)	-	95	95
Publiski pieejamās informācijas kvalitātes pilnveidošanas pasākumi, uzturot atgriezenisko saiti ar statistikas lietotājiem (skaits)	4	4	9
Publicēti eksperimentālās statistikas rādītāji (skaits)	3	2	2
Izstrādāta un aktualizēta Oficiālās statistikas programma vidējam termiņam (skaits)	1	1	1

Finanšu resursi un darbības rādītāji

Rezultatīvie rādītāji	2023. gadā faktiski	2024. gadā	
		plānots	faktiski
Statistikas iestāžu informētības uzturēšana par aktualitātēm (skaits)	4	3	4
Statistikas padomes sanāksmes (skaits)	4	4	4
Geotelpiskās statistikas lejupielādes pakalpju atbilstības nodrošināšana INSPIRE direktīvas trešā pielikuma 1. un 10. tēmas prasībām (pakalpju atbilstība INVSPiRE prasībām %)	100	100	100

Sagatavoti dati nodarbinātības situācijas un tendenču analīzei Latvijā

Latvijas augstskolu absolventi, par kuriem veikts monitorings (skaits)	75 000	90 000	90 000
Profesionālās izglītības iestāžu absolventi, par kuriem veikts monitorings (skaits)	32 000	40 000	40 000
Cilvēkkapitāla jautājumu pārvaldības kontekstā sagatavots tālākizglītības un kvalifikācijas paaugstināšanas programmu dalībnieku monitorings (skaits)	1	1	1

Moderno tehnoloģiju plašāka un jēgpilna izmantošana statistikas ražošanas nodrošināšanā

Datu noliktavas ietvaros integrēti dati no ārējiem datu sniedzējiem/īpašniekiem (skaits)	70	70	70
Izmantojot valsts datu apmaiņas mehānismus, apmaiņu ar administratīvajiem datiem īpatsvars kopējā izmantoto datu skaitā (%)	-	2	2
Pieejamo elektronisko veidlapu īpatsvars Elektroniskajā datu vākšanas sistēmā (%)	94	94	94
Pilnveidoti esošie datu apstrādes risinājumi (sistēmu skaits)	-	3	3

Nodrošināta vienota regulējuma attīstība ES un ieviestas Latvijas procesos ES Regulu prasības

Aprēķināti reģionālie klimata rādītāji par SEG emisijām, klimata pārmaiņu ietekmes mazināšanu un pielāgošanos klimata pārmaiņām (rādītāju skaits)	-	20	37
Eiropas uzņēmējdarbības statistikas regulā noteiktajā dalījumā publicēti statistikas rādītāji (skaits)	-	4	4
Tautas skaitīšanas detalizētie rādītāji par Latvijas iedzīvotājiem (skaits)	-	4	4

Finanšu resursi un darbības rādītāji

Personāla izaugsmes un iesaistes veicināšana

Izstrādātas darbinieku kompetenču pārorientēšanās programmas (skaits)	-	1	-
Darbinieki, kuri saskaņā ar kompetenču pārorientēšanās programmu, apguvuši jaunas prasmes (%)	-	5	-

Stratēģijas ieviešanas novērtējums

CSP darbības stratēģijā 2023.–2029. gadam plānotie darbības rezultāti ir sasniegti, ko raksturo tabulā norādītie rezultatīvie rādītāji

Atbilstošais mērķis	Sasniedzamais rezultāts	Rādītājs un tā mērvienības	Pirms-stratēģijas periodā	Plānotās vērtības		Faktiskā izpilde
			Vērtība 2022	Vēlamā vērtība 2026	Vēlamā vērtība 2029	2024
M.1.1.	Attīstītas statistikas ražošanā izmantojamās inovatīvas metodes	skaits	n/a	5	10	1
M.1.1.	Publikāciju kalendārā noteikto termiņu ievērošanas līmenis kritisko rādītāju izplatīšanā	%	n/a	100	100	100
M.1.2.	Izpētīti jauni administratīvo un privāto datu avoti pielietojumam statistikas sagatavošanā	skaits	n/a	4	7	3
M.1.3.	Respondentu apmierinātība ar statistiķu darba kvalitāti	%	94	94	94	93*
M.1.3.	Partnerības ar respondentiem ietvaros organizētas statistikas ražošanas attīstības veicināšanas aktivitātes	skaits gadā	n/a	1	1	4
M.1.4.	Datu lietotāju ērtībām attīstīti inovatīvi datu izplatīšanas produkti	skaits	n/a	3	5	1
M.1.4.	Informatīvi pasākumi datu lietotājiem	skaits	n/a	4	7	9
M.1.5.	Informatīvi pasākumi par inovatīvu datu apstrādes metožu un jaunu datu avotu izmantošanu statistikas sagatavošanā	skaits gadā	1	2	2	3
M.1.6.	Statistikas sagatavošanas kompetenču celšanai statistikas iestādēm nodrošināti mācību materiāli	tēmu skaits gadā	n/a	3	3	3

Finanšu resursi un darbības rādītāji

Atbilstošais mērķis	Sasniedzamais rezultāts	Rādītājs un tā mērvienības	Pirms-stratēģijas periodā	Plānotās vērtības		Faktiskā izpilde
			Vērtība 2022	Vēlamā vērtība 2026	Vēlamā vērtība 2029	2024
M.1.6.	Statistikas iestāžu informētības uzturēšana par aktualitātēm	sanāksmju skaits gadā	3	3	3	4
M.1.6.	Statistikas iestāžu, kas nodrošina Eiropas statistiku, atbilstības līmenis Eiropas statistikas prakses kodeksa prasībām	%	91	90	90	90
M.2.1.	Pilnveidoti esošie vai izveidoti jauni datu apstrādes risinājumi	skaits	n/a	3	5	4
M.2.1.	Atbilstoši ISO 27001 standartam nodrošināts datu aizsardzības līmenis	%	100	100	100	100
M.2.3.	Apmaiņa ar administratīvajiem datiem tiek organizēta, izmantojot valsts datu apmaiņas mehānismus	%	n/a	10	50	2
M.3.4.	Kolektīvās aktivitātes apkārtējās vides un klimata neitralitātes veicināšanai	skaits gadā	n/a	1	1	1

* Aptauja veikta 2023.gadā. 2025.g. aptauja tiks veikta 4. cet.

CSP 2024. gadā noteiktie stratēģiskie mērķi ir īstenoti augstā līmenī, nodrošinot gan nacionālā, gan Eiropas līmeņa datu kvalitātes un salīdzināmības prasību izpildi. Ievērojams progress panākts datu apstrādes modernizācijā, jaunu datu avotu integrācijā, inovāciju ieviešanā statistikas procesos un lietošanas pieredzes uzlabošanā Oficiālās statistikas portālā. Nākamajā stratēģiskajā periodā CSP turpinās attīstīt datu apstrādes un analītikas digitalizāciju, paplašinās mākslīgā intelekta izmantošanu statistikas sagatavošanā, stiprinās administratīvo datu integrācijas mehānismus, kā arī pilnveidos sadarbību ar publiskā sektora iestādēm un datu lietotājiem, nodrošinot efektīvu, drošu un inovatīvu datu ekosistēmu Latvijā.

Strukturālās izmaiņas CSP efektīvas darbības nodrošināšanai

Iestādes iekšējas analītiskās kapacitātes attīstīšanai, nacionālās drošās datu apstrādes vides attīstībai un uzturēšanai, kā arī CSP iekšējo datu sakārtošanai, CSP Informātikas departamentā izveidota Datu pārvaldības daļa.

Lai stiprinātu datu apstrādes, inovāciju un komunikācijas jomas un nodrošinātu efektīvāku Centrālās statistikas pārvaldes stratēģisko mērķu sasniegšanu, 2024. gadā veikta iestādes strukturālā reorganizācija. Ar 2024. gada 1. novembri, pārveidojot Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju departamentu un Statistikas metodoloģijas departamentu, izveidoti divi jauni struktūrvienību līmeņa departamenti – Tehnoloģiju un inovāciju departaments un Komunikācijas un pakalpojumu pārvaldības departaments.

Tehnoloģiju un inovāciju departaments koncentrējas uz modernu datu apstrādes risinājumu attīstību, ieviešot mākslīgā intelekta, mašīnmācīšanās, modelēšanas un ģeotelpiskās datu apstrādes metodes, kā arī sniedzot metodoloģisko atbalstu citām struktūrvienībām. Savukārt Komunikācijas un pakalpojumu pārvaldības departaments nodrošina iestādes komunikācijas un pakalpojumu pārvaldības stratēģiju īstenošanu, koordinē sadarbību ar nacionālajiem un starptautiskajiem partneriem un sekmē Latvijas oficiālās statistikas sistēmas saskaņotību ar Eiropas Statistikas sistēmas attīstības virzieniem.

Nodrošinot procesu orientētu pieeju, veikta Uzņēmumu statistikas departaments reorganizācija- izveidotas metodoloģijas, datu apstrādes, datu analīzes un izplatīšanas daļas, optimizēti darba procesi un darbinieku atbildības Statistika uzņēmumu reģistrā un īstermiņa statistikā. Jaunā struktūra darbu sāks 2025.gada 1.janvārī.

Veiktās pārmaiņas vērstas uz iestādes efektivitātes, inovāciju un starpinstitucionālās sadarbības stiprināšanu, lai nodrošinātu kvalitatīvu un mūsdienīgu statistikas sagatavošanu un izplatīšanu.

Iestādes vadības un darbības uzlabošanas sistēmas efektīvas darbības nodrošināšanai

2024. gada nogalē atjaunotie vadības sistēmu ISO sertifikāti apliecina CSP apņemšanos izmantot un nepārtraukti attīstīt vadības sistēmas, kas aizsargā sensitīvus datus un nodrošina augstas kvalitātes statistikas produktus un pakalpojumus. ISO 27001 sertifikāts apliecina, ka CSP ir ieviesusi visaptverošu informācijas drošības pārvaldības sistēmu, kas aizsargā mūsu sensitīvus datus no nesankcionētas piekļuves, izpaušanas, izmaiņām vai iznīcināšanas, savukārt ISO 9001 sertifikāts apliecina CSP efektīvu kvalitātes pārvaldības pieeju, kas nodrošina ieinteresēto pušu vajadzību apmierināšanu un veicina nepārtrauktu procesu uzlabošanu. Kopā šīs sistēmas nodrošina CSP atbilstību nozares standartiem, veicinot uzticēšanos un uzticamību visos statistikas procesos.

CERTIFIED
ISO 27001
ISO 9001

STATISTIKAS DIMENSIJAS

Statistikas dimensijas

Sadarbība ar oficiālās statistikas iestādēm

2024. gadā CSP turpināja ciešu sadarbību ar valsts institūcijām, kas nodrošina oficiālo statistiku, veicinot datu kvalitātes uzlabošanu, metodoloģijas saskaņošanu un vienotu izpratni par Eiropas statistikas prakses kodeksa prasībām. Notika regulāras sanāksmes un apmācības par pašnovērtējuma anketu aizpildīšanu, metadatu sagatavošanu un kvalitātes prasību ieviešanu. CSP sniedza metodisko un tehnisko atbalstu Valsts robežsardzei, Labklājības ministrijai, Ekonomikas ministrijai un citām iestādēm, nodrošinot datu apmaiņu un atbilstību Eurostat prasībām.

Tika apkopoti iestāžu pašnovērtējuma rezultāti, lai pilnveidotu turpmāko sadarbības un komunikācijas modeli. CSP aktīvi piedalījās starpresoru sanāksmēs un koordinēja oficiālās statistikas sistēmas attīstību, sekmējot kvalitatīvas, savlaicīgas un lietotājiem pieejamas statistikas nodrošināšanu valstī.

Statistikas izaugsmes un inovāciju radīšanas potenciāla veicināšana

2024. gadā CSP turpināja ieviest inovatīvas pieejas datu apstrādē un statistikas ražošanas procesos. Datu analīzē plašāk izmantotas mašīnmācīšanās un mākslīgā intelekta metodes – izstrādāta jauna iedzīvotāju skaita novērtēšanas pieeja, pilnveidoti modeļi nodarbināto faktiskās darba vietas un ienākumu novērtēšanai, kā arī mākslīgā intelekta rīki izmantoti metadatu sagatavošanā un IT risinājumu izstrādē. Turpināta procesu automatizācija, ieviešot automātisku datu apstrādi SQL un R vidē, kas būtiski samazināja manuālo darbu un paātrināja datu publicēšanu.

Statistikas sagatavošanā arvien plašāk izmantoti jauni datu avoti – mazumtirdzniecības ķēžu un maksājumu karšu dati, ģeotelpiskā informācija un valsts informācijas sistēmu dati, kas veicina datu kvalitāti un samazina respondentu noslodzi.

Notikuši arī informatīvi pasākumi un pieredzes apmaiņa par jaunu datu apstrādes tehnoloģiju izmantošanu, apliecinot, ka CSP ir inovatīva un uz moderniem datu risinājumiem orientēta iestāde.

2024. gada 12. decembrī notika CSP rīkotais seminārs "Teritoriālā statistika un tās izmantošanas iespējas", kas tiešraidē bija skatāms gan CSP, gan aģentūras LETA tīmekļvietnē. Semināru atklāja CSP priekšnieks Raimonds Lapiņš, Latvijas Universitātes rektors Gundars Bērziņš un LU Eksakto zinātņu un tehnoloģiju fakultātes dekāne Zaiga Krišjāne.

CSP eksperti prezentēja teritoriju ekonomiskās attīstības (TEA) datu analīzes iespējas, demonstrējot detalizētu datu pieejamību pašvaldību un teritoriju

Diskusijas
"Teritoriālās statistikas sagatavošanas metodes, izmantošana un datu pratība".
Moderatore Sigita Purona-Sida,
piedalās Jānis Turlajs
(Salaspils novada pašvaldība),
Uldis Ainārs, Gundars Bērziņš (LU),
Raimonds Lapiņš un Māris Pūķis (LPS)

Statistikas dimensijas

plānotāju darbā. TEA dati apkopo ekonomiskus rādītājus par iedzīvotāju dzīvesvietu, darbavietu un plūsmām starp teritorijām. Datus papildina kartes un kopsavilkumi, ļaujot novērtēt dažādu Latvijas teritoriju ekonomisko attīstību.

"Teritoriju attīstības plānošana pieprasa arvien savlaicīgākus un detalizētākus datus, liekot statistikas veidotājiem pastāvīgi sadarboties ar datu īpašniekiem, kā arī nosaka jaunas prioritātes, piemēram, energoefektivitāti un klimata pārmaiņas, kas rosina meklēt jaunus datu avotus un izstrādāt modernākas aprēķinu metodes," skaidroja CSP priekšnieks Raimonds Lapiņš. *"Teritoriālā statistika ir viens no risinājumiem, kas proaktīvi reaģē uz pašvaldību datu vajadzībām, piedāvājot gan tradicionālus, gan inovatīvus risinājumus, kas pielāgoti mūsdienu attīstības plānošanas prasībām."*

2024. gada 15.–17. novembrī notika pirmais ceļu drošības hakatons Baltijā "24h Road Safety Hackathon", ko rīkoja VAS "Ceļu satiksmes drošības direkcija" sadarbībā ar radošās izglītības platformu "Creative Tuesdays", CSP un Rīgas Tehnisko universitāti.

25. oktobrī, 4. un 8. novembrī CSP rīkoja Akadēmisko brokastu sesijas-tiešsaistes diskusijas par satiksmi un satiksmes drošību (tēmas: "Satiksmes drošība datos – mīti un patiesība", "Kāpēc notiek smagi ceļu satiksmes negadījumi?" un "Ceļu satiksmes drošības hakatona pārskats").

Pārskata gadā īstenotie prioritārie pasākumi

2024. gadā CSP turpināja darbu pie ES regulējuma prasību īstenošanas Latvijas statistikā, nodrošinot datu kvalitāti, salīdzināmību un savlaicīgu informācijas apriti ar Eurostat. Tika ieviesta jaunā saimniecisko darbību klasifikācijas redakcija NACE 2.1., kas stiprina datu salāgojamību ES mērogā.

2024. gadā CSP ieviesa un publicēja jaunus uzņēmējdarbības statistikas rādītājus par pakalpojumu starptautisko sniegšanu, kas strukturēti pēc sniegšanas veida (*Mode of Supply – MoS*), kā to paredz EUS regula. Publicēti arī dati par pakalpojumu tirdzniecību iedalījumā pēc uzņēmumu raksturlielumiem (STEC), paplašinot informāciju par Latvijas pakalpojumu eksportētājiem. Šie dati pirmo reizi tika apkopoti un iesniegti Eurostat ar pilnu kvalitātes ziņojumu, nodrošinot Latvijas uzņēmējdarbības statistikas salīdzināmību ES līmenī.

Statistikā lauku saimniecību reģistra modernizācijas nodrošināšanai izstrādāta tehniskā specifikācija sistēmas "Statistikā lauku saimniecību reģistra (SLSR) modernizācija" iepirkumam, lai pilnveidotu SLSR ar mērķi maksimāli automatizēt reģistra informācijas uzturēšanas un atjaunošanas procesus, funkcionalitāti un samazināt darba ieguldījumu, kā arī pilnveidot un automatizēt lauksaimniecības statistikas apkopošanas un izplatīšanas procesus. SLSR ir nepieciešams, lai īstenotu lauksaimniecības statistikas ietvarregulu prasības – Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1091 (2018. gada 18. jūlijs)

Statistikas dimensijas

par lauku saimniecību integrētu statistiku un Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/2379 (2022. gada 23. novembris) par statistiku par lauksaimniecības ielaidi un izlaidi. Iepirkuma procedūras rezultātā izvēlētais pretendents uzsācis jaunā SLSR izstrādi – veikta izmantojamo datu avotu strukturāla analīze, kā arī datu plūsmu izvērtēšana. Tehniskā risinājuma pabeigšana plānota 2025. gadā.

Lai nodrošinātu jaunās SAIO regulas prasības, kā arī vienkāršotu statistikas veidlapas un samazinātu respondentu noslodzi, sadarbībā ar datu lietotājiem (Zemkopības ministriju, Agroresursu un ekonomikas institūtu (AREI), Stādu audzētāju asociāciju) veikta lauksaimniecības statistikas veidlapās iekļauto rādītāju pārskatīšana. Veidlapā "1-piens" samazināts vākšanas biežums no mēneša uz pusgadu, veidlapā "1-puķes un stādi" rādītāju skaits samazināts par 70 %, bet veidlapā "21-LS (augkopība)" rādītāju skaits samazināts par 17 %.

Sadarbībā ar Klimata un enerģētikas ministriju CSP aprēķināja reģionālos klimata rādītājus par siltumnīcefekta gāzu (SEG) emisijām, klimata pārmaiņu ietekmes mazināšanu un pielāgošanos klimata pārmaiņām. Šie rādītāji sniedz būtisku ieguldījumu klimata politikas plānošanā un ilgtspējas mērķu uzraudzībā nacionālā un reģionālā līmenī.

2024. gadā CSP nodrošināja detalizētu tautas skaitīšanas datu nodošanu un publicēšanu atbilstoši Eurostat prasībām, tostarp hiperkubu struktūrā. Šie dati sniedz plašu informāciju par Latvijas iedzīvotāju demogrāfiskajām, izglītības, ekonomiskās aktivitātes un mājokļu iezīmēm, nodrošinot to pieejamību gan starptautiskā līmenī (*Census Hub*), gan nacionālajā statistikas portālā.

STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA

Starptautiskās sanāksmes un pieredzes apmaiņa

CSP pārstāvji arī 2024. gadā aktīvi piedalījās starptautiskās konferencēs un semināros, demonstrējot Latvijas pieredzi un risinājumus statistikas un datu apstrādes jomā. Mērķtiecīga dalība šādās sanāksmēs veicina CSP datu apstrādes līdera tēla atpazīstamību un stiprina CSP pozīciju kā kompetentam un uzticamam partnerim starptautiskajā statistikā. Dalība starptautiskās konferencēs galvenokārt arī sniedz iespēju uzklaut citu valstu pieredzi, gūt jaunas atziņas un salīdzināt pieejas dažādos statistikas procesos, lai nodrošinātu statistikas atbilstību starptautiskajiem standartiem un kvalitātei.

2024. gadā CSP eksperti piedalījušies 72 Eurostat darba grupu/komiteju sanāksmēs. Eurostat speciālo darba grupu darbā specifisku metodoloģisku jautājumu risināšanai CSP eksperti snieguši savu ieguldījumu 31 sanāksmē. 2024. gadā attālināti notikušas 86 starptautiskās aktivitātes un 99 klātienē sanāksmes, kurās piedalījušies 261 CSP darbinieki. Papildus regulārajām aktivitātēm CSP eksperti snieguši ieguldījumu statistikas metodoloģijas saskaņošanā arī dažādu rakstisko konsultāciju ietvaros.

20.–21. februārī priekšnieka vietniece Baiba Zukula piedalījās seminārā "Mūsdienu oficiālā statistika iestāšanās ES kontekstā" (*Modern Official Statistics in the Context of EU Accession*), kas notika Moldovā. Sanāksmes mērķis bija sniegt atbalstu Moldovai ES iestāšanās procesā, dodot iespēju gūt zināšanas un dalīties ar labo praksi. B. Zukula sniedza prezentāciju "Stabila nacionālās statistikas sistēmas koordinācija kā priekšnoteikums kvalitatīvai oficiālajai statistikai" (*Robust coordination of the NSS as a prerequisite for better official statistics*).

No 26. februāra līdz 1. martam Amerikā norisinājās ANO Statistikas komisijas 55. sesija (*UN Statistical Commission 55th Session*), kur Latviju pārstāvēja priekšnieka vietniece Baiba Zukula un Starptautisko lietu daļas vadītāja Ieva Zemeskalna. Šajā starptautiskajā sanāksmē tika izskatīti un risināti nozīmīgi statistikas jautājumi, lai stiprinātu statistikas lomu globālās attīstības procesā un veicinātu datu kvalitāti un pieejamību. Sesijas laikā tika apspriesti un pieņemti starptautiskie statistiskie standarti un metodoloģiskie materiāli, kā arī analizēts paveiktais visu statistikas nozarēs.

No 24. līdz 26. aprīlim Dita Zemīte piedalījās Apvienoto Nāciju darba grupas 73. sesijā par transporta statistiku Ženēvā, kur viņa sniedza prezentāciju "Pirmā pieredze vieglo autotransportlīdzekļu (N1) datu ievākšanā un metodoloģijas izveidē Latvijā" (*First experiences from Light Utility Vehicle (N1) data collection and setting up a methodology in Latvia*).

No 14. līdz 17. maijam CSP priekšnieka vietnieki Baiba Zukula un Norberts Tālers piedalījās Starptautiskās oficiālās statistikas asociācijas un Starptautiskā

Baiba Zukula un Norberts Tālers
pārstāv Latviju
Starptautiskās oficiālās statistikas
asociācijas konferencē Meksikā

Starptautiskā sadarbība

statistikas institūta konferencē Meksikā (*IAOS-ISI Conference*). B. Zukula sniedza prezentāciju "Augstskolu absolventu datu apstrādes risinājumi lēmumu pieņēmēju vajadzībām" (*Graduate data processing solutions for decision-makers*), savukārt N. Tālers iepazīstināja ar "CAWImobile – risinājums apsekojumu anketu aizpildīšanai mobilajās ierīcēs" (*CAWImobile – a solution for survey questionnaire completion on mobile devices*). Papildus tam, B. Zukula vadīja konferences sesiju par mājsaimniecību un nabadzības statistikas nodrošināšanu, bet N. Tālers – par darba tirgus statistikas plašāku izpratni.

28. maijā Sociālās statistikas datu analīzes un izplatīšanas daļas eksperte Vija Bunte un Sociālās statistikas metodoloģijas daļas eksperte Anna Karolīna Ozola piedalījās Mājsaimniecību budžeta apsekojuma starptautiskajā seminārā Igaunijā, kur abas sniedza prezentāciju "Gatavošanās 2025. gada mājsaimniecību budžeta apsekojumam" (*Preparations for the 2025 Household Budget Survey*), kur dalījās ar informāciju par sagatavošanās darbiem, aktuālajiem jautājumiem, labo praksi un plānotajiem soļiem apsekojuma īstenošanā.

No 30. līdz 31. maijam Makroekonomiskās statistikas departamenta direktora vietniece Baiba Alksnīte un Ražotāju cenu indeksu daļas eksperts Atis Putniņš piedalījās Ziemeļvalstu–Baltijas valstu–Nīderlandes seminārā par biznesa pakalpojumu cenu indeksu un ražotāju cenu indeksu rūpniecībā statistikas jautājumiem Norvēģijā, kur viņi sniedza prezentāciju "Ražotāju cenu indeksu ražošanas sistēma RCIAS" (*Production system of producer price indices RCIAS*).

No 18. līdz 19. jūnijam Sociālās statistikas datu analīzes un izplatīšanas daļas eksperts Kalvis Okmanis un Sociālās statistikas metodoloģijas daļas eksperte Annika Gēgermane piedalījās virtuālā Eurostat seminārā par Pieaugušo izglītības apsekojumu, kur dalībvalstis dalījās ar pieredzi par datu vākšanas metodēm, veidlapu dizainu, kvalitātes uzlabošanu un atbildētības problēmām. A. Gēgermane sniedza prezentāciju "Metodes atbildētības palielināšanai apsekojuma laikā" (*Non-response reduction methods during fieldwork*).

No 2. līdz 13. jūlijam kādreizējā CSP Informācijas un komunikācijas departamenta direktora vietniece Gundega Kuzmina piedalījās Statistiskās informācijas konsultāciju un analīzes institūta (Sifonica) un Starptautiskās jauniešu apmaiņas centra (CENTREYE) konferencē Japānā "Nākamie statistikas un DX apmaiņas programmas 2024 līderi" (NextStatX2024). Konferences mērķis bija prezentēt Latvijas progresu statistikā un digitālās transformācijas jomā, apspriest potenciālās sadarbības jomas un uzzināt Japānas pieredzi statistikas apkopošanā un izplatīšanā.

27.–30. augustā Baltijas–Ziemeļvalstu–Ukrainas apsekojumu statistikas seminārā Poznaņā Datu zinātnes un metožu atbalsta daļas vadītāja vietniece Jeļena Voronova prezentēja Latvijas pieredzi par sagatavošanos un secinājumiem pārklājuma apsekojuma pilotapsekojumā, sniedzot ieskatu

Starptautiskā sadarbība

izlases atlases metodes testēšanā pārejai uz iedzīvotāju skaita novērtēšanas modeļiem.

No 23. līdz 24. oktobrim CSP priekšnieks Raimonds Lapiņš piedalījās ikgadējā Nacionālo statistikas iestāžu vadītāju konferencē Tallinā (*DGINS Conference*). Diskusiju tēma bija jaunas robežas oficiālās statistikas jomā, uzsverot statistikas iestāžu būtisko lomu nacionālajā datu ekosistēmā. Daloties pieredzēs un iegūstot jaunas atziņas, konferencē tika stiprināta CSP nozīme kā datu līderiem.

No 4. līdz 5. decembrim Vides statistikas departamenta ekspertēs Andra Lazdiņa, Ģertrūde Vīksna un Rēģina Dzirne virtuāli piedalījās Baltijas valstu sanāksmē par enerģētikas statistikas aktualitātēm, kur sniedza sešas prezentācijas dažādās tēmās: enerģētikas statistikas organizēšana un sagatavošana, datu ziņošana Starptautiskajai Enerģētikas aģentūrai, atjaunojamās enerģijas statistisko datu vākšana, jaunas prasības enerģētikas statistikas regulā, mājsaimniecību apsekojums par energoresursu patēriņu.

No 5. līdz 6. decembrim Parīzē Datu zinātnes un metožu atbalsta daļas statistikas matemātiķe Oļesja Larionova piedalījās OECD seminārā par laikrindu analīzi oficiālajā statistikā, kur sniedza prezentāciju "Pieeja garo laikrindu apstrādei: gadījuma izpēte ar RJDemetra" (*An approach dealing with long time series: A case study using RJDemetra*).

Divpusējās sadarbības aktivitātes

25.-26. aprīlī norisinājās ikgadējā Baltijas valstu statistikas iestāžu sadarbības vadības sanāksme, kas rotācijas kārtībā 2024. gadā notika Latvijā, Līgatnē. Tās laikā statistikas iestāžu vadītāji vērtēja iepriekšējā plānošanas perioda sadarbību, noteica sadarbības virzienus nākamajam plānošanas periodam, un diskutēja par starptautiskajā statistikas kopienā svarīgākajiem attīstības jautājumiem. Tāpat sanāksmes laikā statistikas iestādes prezentēja to labākās prakses piemērus atsevišķās statistikas jomās. Sanāksmes ietvaros statistikas iestāžu vadītāji un vadītāja vietnieki apsprieda datu pārvaldības aktualitātes valstīs, prasmju attīstību un mākslīgā intelekta un citu tehnoloģiju integrāciju datu vākšanā un apstrādē. Darba kārtībā bija iekļautas arī diskusijas par respondentu atbildētības noturēšanu datu vākšanas procesu efektivitātes nodrošināšanai.

3-4. jūlijā Pārvaldē viesojas Nīderlandes Statistikas biroja delegācija, lai piedalītos projektā "Jauna transporta nozares statistika – vieglie kravas automobili un to darbības raksturojums" starpposma izvērtēšanā. Vidusposmā bija būtiski izvērtēt savāktu datu kvalitāti, tendences, rezultātus, atbildētību, problemātiskos mainīgos, datu kopsavilkumu aprēķinus par salīdzināmiem rādītājiem, ņemot vērā Nīderlandes pieredzi.

Raimonds Lapiņš
uzstājas DGINS Conference Tallinā

Ikgadējās Baltijas valstu
statistikas iestāžu sadarbības
vadības sanāksmes dalībnieki

Nīderlandes Statistikas biroja
delegācija CSP

Starptautiskā sadarbība

5.-8. augustā Pārvaldē ieradās Moldovas statistikas iestādes eksperti mācību vizītē TAIEX ietvaros par Globālo vērtību ķēžu apsekojumu. Diskusiju gaitā tika apskatīti tādi jautājumi kā apsekojuma metodoloģija, datu prasības, tehniskās specifikācijas, kā arī statistisko vienību izmantošana apsekojuma veikšanā. Pārvaldes eksperti dalījās pieredzē, demonstrējot statistisko datu apstrādes sistēmu un pieejas globālo vērtību ķēžu apsekojumam, iekļaujot jautājumus par datu validāciju, izplatīšanu un apstrādi.

Eiropas Ilgtspējīgas attīstības nedēļa

No 18. septembra visā Eiropā tika atzīmēta 2024. gada Eiropas Ilgtspējīgas attīstības nedēļa. Par godu šim pasākumam Starptautisko lietu daļa organizēja izglītojošas aktivitātes kolēģiem. Lai veicinātu savstarpēju komunikāciju un pieredzes apmaiņu par ilgtspējīgu dzīvesveidu, tika rīkots fotokonkurss ar mērķi mudināt kolēģus dokumentēt savas aktivitātes, kas veicina ilgtspējīgu dzīvesveidu. Fotokonkursa uzdevums bija iesniegt fotogrāfiju, kurā redzams darbinieks kustībā vai veicot kādu aktivitāti, tādējādi radoši demonstrējot savu dzīvesveidu un iedvesmojot citus rīkoties līdzīgi. Darbinieki iesniedza fotogrāfijas, kurās attēlots, kā viņi nodarbojas ar sportu, ziedo asinis vai kopj savus dārzus, tā pierādot, ka ilgtspējība ir nozīmīga viņu ikdienas dzīves sastāvdaļa.

CSP foajē telpā izvietotais
ilgtspējības ceļvedis

Otra aktivitāte tika izveidota kā izglītojoša stacija, kur darbiniekiem bija iespēja izziņāt ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM). Pārvaldes foajē novietotajā tāfelē darbiniekiem bija iespējams atzīmēt viņu ikdienas aktivitātes, ar kurām atbalsta kāda no 17 Ilgtspējīgas attīstības mērķa sasniegšanu. Šī iniciatīva, kas nosaukta par "Ilgtspējības ceļvedi", vērsta uz to, lai atgādinātu kolēģiem, ka zaļš un ilgtspējīgs dzīvesveids nav nekas sarežģīts, un visticamāk, ka ikviens to nemanot pamazām savā ikdienā piekopj. Tāfeles galvenais mērķis bija vizuāli atgādināt par 17 ilgtspējīgas attīstības mērķiem un to simboliem, kā arī ļaut darbiniekiem atzīmēt sevi pie tiem IAM, kuru aktivitātes viņi ir veikuši, lai iegūtu ieskatu, kuri no mērķiem mūsu iestādē tiek atbalstīti visbiežāk, vienlaikus veicinot izpratni un iesaisti ilgtspējas jautājumos.

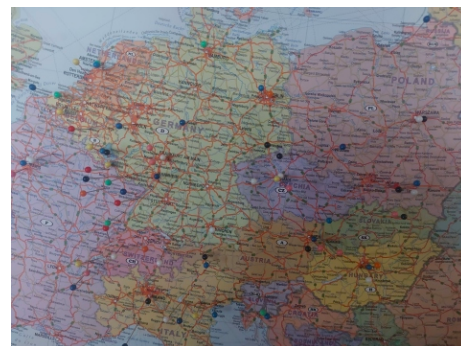
Eiropas diena un 20. gadadiena esot ES

Par godu Latvijas 20. jubilejai esot Eiropas Savienībā, ES lietu koordinācijas daļa maijā organizēja un aicināja CSP darbiniekus piedalīties dažādās izglītojošās un izklaidējošās aktivitātēs, lai stiprinātu darbinieku izpratni par ES un popularizētu ES darba un vienotības nozīmi. Divas nedēļas pirms Eiropas dienas Starptautiskās sadarbības sadaļā bija ievietoti divi izglītojoši testi, lai kolēģi varētu pārbaudīt savas zināšanas par Eiropas Savienības valstīm. Papildus tam, e-pārvaldē bija publicēta Latvijas pievienošanās notikumu secības vizuālā laika līnija, ar mērķi stiprināt kolēģu izpratni par Latvijas vēsturisko ceļu uz iestāšanos ES.

Starptautiskā sadarbība

Kolēģi dalījās ar saviem portretfoto no 2004. gada, kas tika izvietoti foto stendā CSP foajē. Šī aktivitāte ne tikai veicināja saliedēšanos kolēģu starpā, bet arī akcentēja pozitīvās pārmaiņas Latvijā un pasaulē, ko mums sniegusi dalība Eiropas Savienībā. Tāpat kolēģi krāsainajā interaktīvajā kartē CSP foajē atzīmēja savas apmeklētās Eiropas Savienības valstis, lai novērtētu, kā dalība ES ir atvieglojusi mūsu ceļošanu. Šī interaktīvā pieeja kalpoja kā atgādinājums kolēģiem par ES priekšrocībām.

Noslēdzot Eiropas dienas aktivitātes, kolēģi bija mudināti pieslēgties ES mājas organizētajai Lielajai Eiropas stundai, kurā ikvienam bija iespējams atsvaidzināt zināšanas par ES mērķiem un vēsturi. Kolēģiem bija iespēja piedalīties ikgadējā Eiropas dienas viktorīnā, kurā savas zināšanas un veiksmi izmēģināja 77 darbinieki. Viktorīnas jautājumi bija par un ap dažādām tēmām – tika iekļauti pagājušā gada Eiropas eksāmena jautājumi, aktualitātes Eiropā un Latvijā, kā arī atjautības jautājumi par CSP starptautiskajām aktivitātēm. Dalība viktorīnā ne tikai izglītoja CSP darbiniekus, bet arī popularizēja Starptautisko lietu daļas darbu un atbalsta nozīmi CSP.

Eiropas savienības karte

Eiropas savienība 2004

Eiropas savienība 2004

PERSONĀLS

Personāls

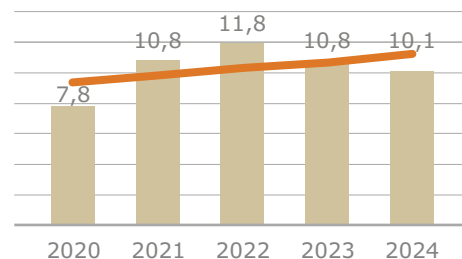
CSP darbību raksturo augsti kvalificēti, pieredzējuši un profesionāli darbinieki – savas jomas eksperti, kuru darbs balstīts uz padziļinātām zināšanām, precizitāti un atbildīgu attieksmi. 2024. gadā funkciju un uzdevumu izpilde turpinājās hibrīddarba modelī, kas apvieno elastīgu darba pieeju ar augstu kvalitāti un rūpes par darbinieku labsajūtu. Visiem nodarbinātajiem nodrošināts mūsdienīgs tehniskais aprīkojums un ergonomiski iekārtotas darba vietas birojos, lai ikdienas darbs būtu gan efektīvs, gan veselību atbalstošs.

Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, amata vietu skaits ir samazinājies. 2024. gada 31. decembrī CSP bija 483 amata vietas, tostarp 243 valsts civildienesta ierēdņu un 240 darbinieku amati. Vidējais nodarbināto skaits gadā, ieskaitot ilgstošā prombūtnē esošos, bija 445, bet faktiski nodarbināto skaits gada beigās – 442. Gada izskaņā CSP bija 49 vakantas amata vietas, no kurām lielāko daļu veidoja statistikas nozares speciālistu amati. IT un digitālās vides jomā bija 12 vakances tādās jomās kā sistēmu administrēšana, programmēšana, datu analītika, sistēmu izstrāde, pakalpojumu dizains un digitālais saturs. Atbalsta funkciju vakances bija personāla atlasē, stratēģiskajā personālvadībā un dokumentu pārvaldībā, bet apkalpojošā un tehniskā personāla grupā bija 4 vakances.

Sieviešu īpatsvars veido 86 % no kopējā nodarbināto skaita (samazinājums par nepilnu procentpunktu salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu).

2024. gadā CSP kolektīvam pievienojās 37 jauni nodarbinātie, sniedzot jaunu enerģiju, idejas un profesionālo ieguldījumu kopīgo mērķu sasniegšanā. Savukārt 45 nodarbinātie uzsāka jaunu dzīves vai karjeras posmu ārpus CSP. Visbiežāk civildienesta un darba attiecības tika pārtrauktas, savstarpēji vienojoties, pēc pašu darbinieku iniciatīvas vai sasniedzot pensijas vecumu. *Exit* aptaujas rezultāti, kurā brīvprātīgi piedalījās 18 nodarbinātie, sniedz vērtīgu ieskatu darba aiziešanas iemeslos. Tika minētas tādas atbildes, kā vēlme pēc lielākām karjeras izaugsmes iespējām, darba satura dažādošanas, konkurētspējīgāka atalgojuma, kā arī personīgi apsvērumi un pensionēšanās vecuma sasniegšana.

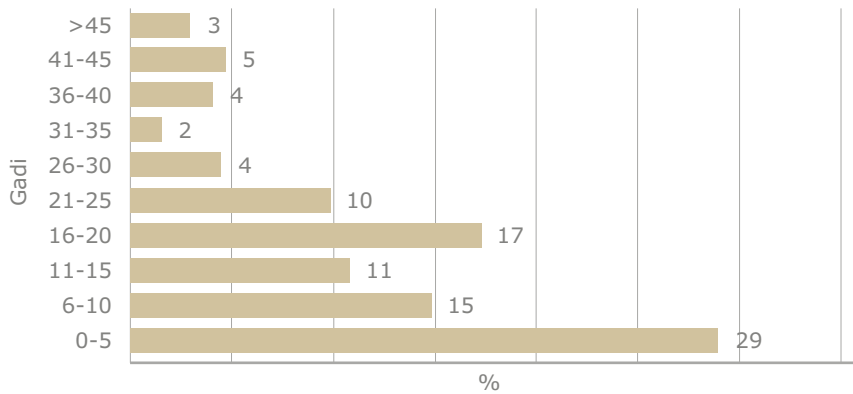
Personāla mainības rādītājs 2024. gadā bija 10,11 %, kas ir samazinājies par 0,7 procentpunktiem salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu (1. attēls.). Jauno darbinieku mainības rādītājs (nodarbinātie, kuri CSP ir nostrādājuši līdz vienam gadam) bija 2,47 %, kas veido 24,43 % no visiem nodarbinātajiem, ar kuriem tika izbeigtas civildienesta vai darba attiecības 2024. gadā.

Personāla mainības īpatsvars

Personāls

CSP galvenā vērtība ir izglītots un profesionāls personāls – 79 % nodarbināto ir ar augstāko izglītību, kas apliecina augstu kompetences līmeni ikdienas darbā. Lielākā daļa darbinieku (54 %) CSPstrādā līdz 15 gadiem, bet 30 % – no 16 līdz 30 gadiem. Vidējais darba stāžs vairākus gadus saglabājas nemainīgs – 15 gadi. Vidējais nodarbināto vecums ir 48 gadi, un 2024. gada 31. decembrī 13 % nodarbināto ir sasnieguši valsts noteikto pensionēšanās vecumu.

Nodarbināto darba stāža struktūra

Lai nodrošinātu objektīvu un caurspīdīgu atlases procesu ierēdņu amatiem, tiek veidotas konkursa komisijas. Kandidātu atlase notiek vairākās kārtās, izmantojot strukturētus vērtēšanas kritērijus, praktiskos uzdevumus un pārrunas ar pretendentiem, kas ļauj izvēlēties atbilstošākos kandidātus. Jauno nodarbināto sākotnējā mēnešalga tiek noteikta, izmantojot algoritmu, kas balstās uz kandidāta kvalifikāciju un kompetencēm.

Aizvadītajā gadā tika izsludināti 76 atlases konkursi uz 87 vakantām amata vietām – no tiem 53 bija uz ierēdņu amatiem un 34 uz darbinieku amatiem. Kopumā interesi par CSP vakancēm izrādīja 551 pretendents. Liela daļa konkursu noslēdzās bez rezultāta – 37 gadījumos amata vietas netika aizpildītas. Piecos no tiem nepieteicās neviens pretendents, savukārt pārējos konkursos kandidāti vai nu neatbilda izvirzītajām prasībām, vai arī nolēma pārtraukt dalību atlases procesā. Šie rezultātīvie rādītāji iezīmē iespējas turpmākai atlases procesa pilnveidei – gan mērķtiecīgāk uzrunājot potenciālos kandidātus, gan pārskatot amata prasību atbilstību darba tirgus situācijai, lai piesaistītu kvalificētus speciālistus.

Lai stiprinātu CSP atpazīstamību jauniešu vidū un uzlabotu personāla atlases efektivitāti, 2024. gadā īstenotas vairākas mērķtiecīgas iniciatīvas. *Atvērto durvju dienā* augstskolu studentiem un vidējās profesionālās izglītības iestāžu audzēkņi iepazīstināti ar statistikas nozari un karjeras iespējām valsts pārvaldē.

Personāls

Ēnu dienā skolēniem CSP stāstīja par darbu statistikā un skaidroja matemātiķa profesijas specifiku. Regulāri tiek nodrošinātas iespējas skolēniem un profesionālo skolu audzēkņiem apmeklēt CSP un iepazīt plašo statistikas pasauli un CSP darba vidi.

Lai sekmētu nodarbināto zināšanu un prasmju pilnveidi, CSP pastāvīgi piedāvā mācīšanās un profesionālās attīstības iespējas. Mācību procesa organizēšanā tiek meklēti efektīvākie risinājumi, nodrošinot gan CSP vajadzībām pielāgotas mācības lielākām nodarbināto grupām, gan individuālas attīstības iespējas.

2024. gadā tika organizētas vairākas teorētiskās un praktiskās apmācības, kas vērstas uz darbinieku kompetenču stiprināšanu digitālo prasmju un tehnoloģiju lietošanā, komunikācijā, vadības prasmju pilnveidē, kā arī datu aizsardzības un kiberdrošības jomā. Turpinot attīstīt mācību pieejamību, e-mācību platformā darbiniekiem nodrošinājām Excel kursus – no pamata līdz sarežģītākiem līmeņiem. Šāda strukturēta pieeja ļauj darbiniekiem izvēlēties sev atbilstošu apmācību līmeni atbilstoši iepriekšējai pieredzei un profesionālajām vajadzībām. Aizvadītajā gadā 17 nodarbinātie piedalījās Eurostat organizētajās Eiropas statistiķu profesionālajās apmācībās. Rūpējoties par nodarbināto labbūtību, iesaisti un apmierinātību ar darbu, CSP turpināja tradīciju organizēt lekcijas labbūtības jomā.

Īpašs lepnums ir par 2024. gada oktobrī organizēto piecu dienu kursu "*National Accounts – Advanced*", kurā piedalījās CSP, Finanšu ministrijas un Ekonomikas ministrijas darbinieki, padziļinot zināšanas par nacionālo kontu sistēmu. Kurss tika īstenots sadarbībā ar Valsts administrācijas skolu un Somijas Statistikas biroju, un to finansēja Eiropas Savienības Atveseļošanas fonda projekts Nr. 2.3.2.2.i.0/1/23/I/VARAM/001 "Publiskās pārvaldes digitālā akadēmija".

Par ilggadēju, profesionālu un nozīmīgu ieguldījumu valsts statistikas sistēmas attīstībā EM Atzinības rakstus saņēma Ilze Skujeniece (par būtisku ieguldījumu uzņēmējdarbības statistikas jomā) un Inese Medne (par ieguldījumu nacionālo kontu sistēmas metodoloģijas attīstībā). Par ieguldījumu Integrētās statistisko datu apstrādes un vadības sistēmas attīstībā Pateicības raksts pasniegts Ilonai Millerei.

CSP Atzinības raksti pasniegti Jurim Nitišam, Līgai Saleniecei, Ļubovai Ņemsadzei, Dzintrai Jungei, Jūlijai Jeļinai un Sandrai Ceriņai.

CSP Pateicības raksti pasniegti Ērikai Demidovai, Baibai Alksnītei, Ievai Zemeskalnai, Kārlim Bernānam, Andrai Lazdiņai, Gitai Ķiņķevskai, Annai Aļošinai, Ievai Stangainei-Ozoliņai, Jānim Klimaševskim, Indrai Feldmanei, Nataljai Drabovai, Ivetai Žeļezņakovai, Elītai Pabērzi, Valentīnai Dubakinai, Tatjanai Arājai, Helēnai Sileroval, Ligitai Peviško, Baibai Grišānei, Irīnai Barsukovai, Dacei Avotiņai, Laurai Kļaviņai, Lienei Ozoliņai, Linardam Ozoliņam un Agrim Ginteram.

PIE SEVĪS AICINA

Centrālā statistikas pārvalde

9., 11. un 12. aprīlī, plkst. 10:00

PIETIEKŠANĀS DARBA UN PRAKSES PORTĀLĀ

prakse.lv

Atvērto durvju nedēļa

"National Accounts – Advanced"
dalībnieki

Personāls

Lepojamies ar saviem kolēģiem par viņu nozīmīgo ieguldījumu valsts statistikas sistēmas attīstībā un pateicamies par profesionalitāti, iniciatīvu un atbildīgu darbu, kas ir būtisks mūsu kopējo mērķu sasniegšanā.

CSP apbalvojumus saņēmušie darbinieki

KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

Komunikācija ar sabiedrību

Jauns saturs statistikas portālā stat.gov.lv

Oficiālās statistikas portālā papildināta sadaļa "Sociālā iekļaušanās", iekļaujot informāciju par 14 Labklājības ministrijas noteiktajām riska grupām, tai skaitā personām ar invaliditāti, bezdarbniekiem, senioriem, romiem, maznodrošinātajām mājsaimniecībām. 2024. gadā pievienota informācija par jauniešiem, kas nemācas un nestrādā, viena vecāka ģimenēm, bāreņiem, patvēruma meklētājiem, bēgļiem (t.sk. ukraiņiem), personām ar alternatīvo vai bezvalstnieka statusu un vardarbībā cietušajiem. Izveidota jauna riska grupa "Trūcīgās un maznodrošinātās mājsaimniecības".

ES līdzfinansētā projekta "Ģeotelpiskā statistika – EduHealth" ietvaros par 2018.–2022. gadu atjaunoti tādi teritoriju ekonomiskās attīstības rādītāji kā nodarbināto un darbvieta skaits, pievienotā un produkcijas vērtība dzīves un darba vietas. Kopš sākotnējās datu publicēšanas par jaunākajiem datiem ir bijusi regulāra interese no datu lietotājiem, īpaši teritorijas plānošanas jomā.

Uzlabota lietotāju pieredze datu meklēšanā Oficiālās statistikas portālā pievienojot produkta kodus sadaļām kā Galvenie rādītāji, Cits formāts, Preses relīze, Publikācija, Infografika. Dažādām satura vienībām tiek lietoti unikāli identifikatori (tāpat kā līdz šim, numurējot tabulas), lai atsauktos uz konkrēto saturu (tai skaitā veidot isās saites, lai dalītos, piemēram, sociālajos tīklos).

Papildinātas datubāzes tabulas ar jaunākajiem apsekojumu datiem par veselības pašvērtējumu, dzīves kvalitāti, ienākumiem, mājokļa apstākļiem un energoefektivitāti.

Publicitāte medijos un sociālajos tīklos

2024. gadā Centrālā statistikas pārvalde īstenoja komunikāciju ar medijiem un sabiedrību: atbildēts uz vairāk nekā 190 žurnālistu jautājumiem, sniegti komentāri radio un TV, kā arī izplatītas vairāk nekā 190 preses izlaidumi par statistikas datiem, dažādu apsekojumu uzsākšanu un iestādes darbības aktualitātēm. CSP medijos pieminēta vairāk nekā 11 000 reizes.

Populārākās tēmas, kas izpelnījušas visvairāk pieminējumu medijos, 2024. gadā bija demogrāfija, patēriņa cenu pārmaiņas, darba samaksa, nodarbinātība un IKP rādītāji. CSP statistikas dati visbiežāk tiek izmantoti satura veidošanai tiešsaistes medijos, kam seko radio un preses izdevumi.

Sociālajos tīklos publicēts daudzveidīgs saturs – X (Twitter) kontā vairāk nekā 500 ierakstu latviešu un angļu valodā, tostarp ieraksti ar ievērojamu skatījumu un diskusiju skaitu. Piemēram, viens no tiem bija par 3. ceturkšņa demogrāfijas rādītājiem, kas ieguva 89 tūkst. skatījumu. Savukārt Facebook pērn publicēti 123 ieraksti, no kuriem populārākais bija 8. marta karte par sieviešu skaitu uz 100 vīriešiem, iegūstot 59 tūkst. skatījumu.

8. marts

Komunikācija ar sabiedrību

Tematiski īpaši uzsvērti demogrāfijas, dzimumu līdztiesības, izglītības, darbaspēka, sociālās iekļaušanas un IKT dati. Notika plašas komunikācijas kampaņas, tostarp EU-SILC apsekojumam ar radio, televīzijas un reģionālās preses starpniecību. Publicētas vairākas tematiskās infografikas un vizualizācijas, kas piesaistīja sabiedrības uzmanību aktuāliem jautājumiem – par ienākumiem, dzīves apstākļiem, energoefektivitāti, mājsaimniecību struktūru, demogrāfiju un jauniešu nodarbinātību.

Jauniešu izglītošana

2024. gadā uzņemtas piecas studentu grupas no Rīgas Tirdzniecības profesionālās vidusskolas, no biznesa augstskolas "Turība" un no Jēkabpils Tehnoloģiju tehnikuma. Studenti un skolēni iepazīstināti ar statistikas nozīmi, oficiālās statistikas portālu stat.gov.lv un kā tajā meklēt datus, kā arī detalizētāk tika aplūkota tirdzniecības un tūrisma statistika, ņemot vērā jauniešu izvēlētajās mācību programmas. Jēkabpils Tehnoloģiju tehnikuma studentiem bija iespēja tikties ar CSP IT speciālistiem un iepazīt praksē programmēšanu, licencēšanu, tīmekļa risinājumu programmēšanu.

22. maijā LU Akadēmiskajā centrā notika Latvijas skolēnu 48. zinātniskās pētniecības darbu konferences valsts posms, kurā CSP pasniedza arī savu speciālbalvu. Atzinību ieguva Āgenskalna Valsts ģimnāzijas skolēns Adrians Gailītis, kuram Baiba Zukula pasniedza balvu par inovatīvu un radošu pieeju datu vākšanā un situācijas izpētē viņa zinātniski pētnieciskajā darbā "Pirātisma ietekme uz kinoteātra darbību Latvijā".

Informācijas pieprasījumi

2024. gadā CSP sniegusi atbildes uz 912 informācijas pieprasījumiem no iedzīvotājiem, valsts institūcijām un uzņēmumiem, kā arī 20 datu lietotāji regulāri nodrošināti ar statistikas datu apkopojumiem. Tāpat atbildēts uz 191 mediju jautājumu, no tiem 31 bijis CSP amatpersonu komentārs TV vai radio.

CSP balva

2024. gada nogalē CSP pasniedza SIA "Rīgas tilti" ikgadējo CSP balvu par teicamu sadarbību kvalitatīvas statistikas nodrošināšanā 2024. gadā.

2024. gada 5. decembrī CSP "Eksporta un inovācijas balvas 2024" apbalvošanas pasākumā programmatūras testēšanas uzņēmumam SIA "TestDevLab" pasniedza balvu par ieguldījumiem pētniecībā un attīstībā. Uzņēmums pirmoreiz statistikas pārskatos bija iekļāvis datus par ieguldījumiem pētniecībā un attīstībā.

Jēkabpils Tehnoloģiju tehnikuma
4. kursa topošie
programmētāji mācību vizītē CSP

Baiba Zukula un SIA "Rīgas tilti"
valdes priekšsēdētājs Albins Jasaitis"

Foto (Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra)

Atis Mertens, SIA "TestDevLab",
Raimonds Lapiņš, CSP priekšnieks

NĀKAMAJĀ GADĀ PLĀNOTIE PASĀKUMI

Nākamajā gadā plānotie pasākumi

2025. gadā CSP turpina īstenot iestādes stratēģijā 2023.–2029. gadam noteiktos uzdevumus, nodrošinot lietotājus ar neatkarīgu augstas kvalitātes oficiālo statistiku.

Veicamie prioritārie pasākumi 2025. gadā

- Oficiālās statistikas programmas 2025.–2027. gadam izpildes nodrošināšana CSP kompetences ietvaros;
- datu pārvaldības vides attīstība teritoriālās attīstības plānošanas un rezultātu mērīšanas nodrošināšanai;
- jaunu, privātu datu avotu izpēti izmantošanai statistikas ražošanā;
- attīstīt statistikas ražošanā izmantojamās inovatīvas metodes, lai paaugstinātu darba efektivitāti un optimizētu resursu pārvaldību, un datu lietotāju ērtībām izveidot inovatīvus datu izplatīšanas produktus;
- augstskolu un profesionālās izglītības iestāžu absolventu monitorings;
- detalizētas teritoriālās statistikas (režģa dati, ciemi, blīvi apdzīvotas teritorijas, pilsētu apkaimes, pagasti) sagatavošana;
- eksperimentālās statistikas nodrošināšana uzņēmējdarbības un sociālās statistikas jomā;
- Statistiskā lauku saimniecību reģistra (SLSR) informācijas sistēmas izstrāde;
- nodrošināt reģionālo klimata rādītāju par siltumnīcefekta gāzu emisijām, klimata pārmaiņu ietekmju mazināšanu un pielāgošanos klimata pārmaiņām aprēķināšanu, kā arī nodrošināt vides ekonomiskos kontus (vides subsīdijas un vides pārvedumi);
- aktīva starptautiskā darbība, iesaistoties Eiropas statistikas sistēmas attīstības procesos, ANO Statistikas Komisijā, ANO EEK un OECD, vienlaikus veicinot Latvijas valsts atpazīstamību starptautiskā mērogā un komunicējot par CSP pieredzi inovatīvo datu apstrādes metožu un datu avotu izmantošanas ieviešanā.

CENTRĀLĀ STATISTIKAS PĀRVALDE

Pārskatu veidoja

Inga Ābrama

Informāciju pārskatam sniedza

Guna Graudiņa, Ilze Kļava, Ieva Saule, Ieva Zemeskalna, Ilze Skujeniece, Svetlana Takki

Dizains, datorsalikums

Maija Graudiņa

www.csp.gov.lv
Lāčplēša ielā 1, Rīgā, LV-1010
Tālrunis 67366850
e-pasts pasts@csp.gov.lv

gada pārskats
2024